

Цифри Великого Плану

Сувою бавовняних, шовкових та льняних тканин, що будуть вироблені в 1965 році, вистачить, щоб огорнути Землю по екватору 250 раз.

500 мільйонів метрів шерстяних тканин випускатиме наша промисловість на кінець семирічки. Чи багато це? Дуже! Це в два рази більше, ніж виробляє зараз Англія, або майже стільки, скільки США і Англія, разом узяті.

П'ять пар шкіряного взуття на два роки зможе придбати кожна радянська людина через сім років. А додайте сюди ще взуття із заміників шкіри. До революції на кожного жителя Росії припадала... одна пара на три роки.

Як відомо, в 1965 році буде вироблено до 10 мільйонів тонн цукру. Якщо б його навантажити у вагони, то ешелон розтягнувся б на відстань 5 тисяч кілометрів — від Москви до Іркутська.

Припустимо, що все молоко, одержане в 1965 році, ми захопили перекачати в гігантську цистерну. Тоді молочна ріка, така повноводна і стрімка, як Кубань, заповнювала б цистерну протягом трьох з половиною днів.

У семиріччі планується спорудити стільки житла для трудящих, що його загальна площа дорівнюватиме 100 до-воєнним Києвам.

У 1965 році ми вироблятимемо стільки м'яса, що виготовлена з нього українська ковбаса простяглася б стрічкою в 2400 тисяч кілометрів, тобто на 6 відстаней від Землі до Місяця.

Коли б все зерно, що буде зібране в останньому році семирічки, зсипати в одне місце, то довелося б спорудити башту, основа якої дорівнювала б площі 1000 гектарів, а висота перевищила б початкову орбіту першого радянського супутника Землі.

ЗВІТНО-НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ

З 24-го по 27 лютого в інституті проходила наукова конференція, присвячена підсумкам науково-дослідної роботи професорсько-викладацького складу за 1958 рік.

Пленарне засідання відкрилось доповіддю директора інституту доцента М. М. Підтиченко «Про перебудову роботи інституту в світлі Закону «Про зміцнення зв'язку школи з життям і про дальший розвиток системи народної освіти в СРСР».

Кандидат історичних наук доцент Л. П. Тендерес виступив з доповіддю «Рішення XXI з'їзду КПРС — велична програма комуністичного будівництва».

Учасники пленарного засідання заслухали також доповіді кандидата педагогічних наук, доцента С. А. Літвінова на тему «Шляхи перебудови середньої школи в світлі Закону «Про зміцнення зв'язку школи з життям і про дальший розвиток системи народної освіти в СРСР».

На засіданнях секцій заслухано звіти завідуючих кафедрами про наукову роботу кафедр.

Всього працювали 7 секцій: суспільних наук, мови і методики мови, літератури і методики літератури, педагогічних наук, фізики і методики фізики, математики, співів і музики.

Учасники конференції під час засідань заслухали близько ста наукових доповідей і повідомлень з різних галузей науки.

Представлені на конференцію доповіді свідчать про те, що науковці інституту прагнуть наблизити тематику своїх наукових робіт до життя, тісніше пов'язати її з життям школи, як того вимагає Закон «Про зміцнення зв'язку школи з життям і про дальший розвиток системи народної освіти в СРСР».

До числа таких можна віднести доповідь доцента С. А. Літвінова «Н. К. Крупська про

трудове виховання», доцентів П. Р. Чамати і Д. Ф. Ніколенка «Про психологічну готовність учнів до праці», доцента Г. З. Івашини «Вища педагогічна освіта на Україні в першій післявоєнній п'ятирічці».

Члени кафедри філософії (т.т. В. М. Семенцов, І. А. Табачников, В. І. Войтко) виступили з рядом доповідей, в яких викриваються класові і гносеологічні корені релігії та її реакційна суть.

На секції літератури й методики літератури були заслухані й обговорені доповіді проф. П. К. Волинського «Романтизм в українській літературі», проф. Д. В. Чалого «Роль російської літератури в розвитку і утвердженні реалізму в українській літературі І половини XIX ст.», а також конкретні повідомлення М. У. Походзіла, П. П. Хропка, І. Т. Крука, Г. О. Гайдай по творчості українських і російських письменників та методичні реферати Ф. Ф. Бугайка і В. С. Савенко.

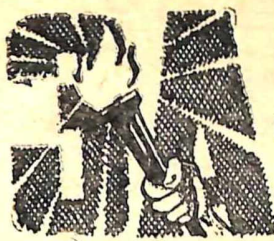
На засіданні секції фізики і методики фізики, крім розгляду суто теоретичних проблем, було узагальнено досвід роботи шкіл з виробничим навчанням. Цим питанням присвячені доповіді доцента П. К. Черняка, старших викладачів А. П. Карлової та Я. Ф. Деркача.

Викладачі математики і методики математики заслухали кілька доповідей з методики викладання математичних дисциплін у педагогічних вузах.

Викладачі співів і музики — ряд доповідей з методики викладання співів і музики.

Багато цікавих доповідей заслухано та обговорено і на інших секціях.

27 лютого на розширеному засіданні вченої ради було заслухано звіт керівників секцій і затверджено план науково-дослідної роботи на 1959 рік.

ПЕДАГОГІЧНІ КАДРИ

ОРГАН ПАРТБЮРО, ДИРЕКЦІЇ, КОМІТЕТУ ЛКСМУ
І ПРОФОРГАНІЗАЦІЇ КИЇВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
ПЕДАГОГІЧНОГО ІНСТИТУТУ ім. О. М. ГОРЬКОГО

№ 6 (75)

28

ЛЮТОГО
1959 року
СУБОТА
Ціна 15 коп.

ЗА КАНДИДАТІВ НАРОДУ

Завтра, рівно о 6-й годині ранку гостинно розчиняться двері виборчих дільниць. Трудящі нашої орденоносною республіки, як і ряду інших республік країни, будуть обирати депутатів до Верховної Ради УРСР і місцевих Рад депутатів трудящих.

Підготовка до виборів співпала з нечуваним розмахом народного ентузіазму, викликаного рішеннями позачергового XXI з'їзду КПРС. Накреслена з'їздом грандіозна перспектива розгорнутого комуністичного будівництва — це яскрава і чітка програма нового могутнього піднесення економіки, матеріального добробуту і культурного рівня народу.

Всебічне і максимальне забезпечення постійно зростаючих матеріальних і культурних потреб радянських людей, — ось мета, якій підпорядковано розвиток народного господарства нашої країни.

Велика роль у вирішенні завдань семирічного плану належить Радам депутатів трудящих. В результаті заходів, вжитих партією, робота Рад значно поживалася. З метою дальшого поліпшення роботи Рад, розвитку радянської демократії, більш широкого залучення трудящих до повсякденної діяльності в органах влади на виборах цього року визнано необхідним значно збільшити кількість депутатів місцевих Рад. За новими нормами по виборах до місцевих Рад кількість депутатів у місцевих

Радах збільшиться по країні приблизно на 350 тисяч чоловік.

До складу Рад виборці намітили людей, які беруть активну участь у будівництві комуністичного завтра, людей, які своєю працею, навчанням здобули право називатися обранцями народу.

Як і в попередні роки, Комуністична партія йде на вибори разом з безпартійними, разом з комсомолом, профспілками та іншими організаціями і товариствами трудящих. Саме у цьому — в непорушній єдності партії і народу, керованого Комуністичною партією, стали можливими ті грандіозні успіхи в розвитку народного господарства нашої країни, які відомі нині всьому світові.

Виробництво засобів виробництва — основи основ соціалістичної системи господарства — збільшилося в 1958 році у порівнянні з 1940 роком більше, ніж у 5 разів. Досить сказати, що в тому ж 1958 році в нашій країні за місяць виплавлялося сталі і видобувалося нафти більше, ніж у царській Росії за весь 1913 рік.

Гігантськими кроками зростає і матеріальний добробут наших людей. Про це свідчить величезний ріст придбань предметів культурно-побутового призначення населенням.

У 1940 році радянські люди купили 2500 тисяч годинників, а в 1957 році — 22 184 тисячі, відповідно ра-

діоприймачів — 156 тисяч і 3337 тисяч; телевізорів — 300 штук і 592 тисячі, велосипедів — 200 тисяч і 2991 тисячу тощо.

Незважаючи на колосальні руйнування, викликані війною, житловий фонд міст, порівняно з 1913 роком, за 40 років Радянської влади виріс в 4 рази. Особливого розмаху досягло житлове будівництво за останні 5 років, коли було введено в експлуатацію 216 мільйонів квадратних метрів житлової площі, що значно перевищує весь міський житловий фонд царської Росії в 1913 році.

Ще краще житимуть радянські люди, виконавши величезні накреслення семирічного плану.

Немає ніякого сумніву в тому, що під керівництвом Комуністичної партії та її Ленінського Центрального Комітету ця велична програма буде виконана і не за сім років, а значно раніше. Про це свідчать перші трудові подвиги радянських людей в рахунок семирічки.

Немає сумніву, що завтра всі виборці нашої республіки одноставно віддадуть свої голоси за кандидатів народного блоку комуністів і безпартійних.

Немає сумніву, що наступні вибори ще раз яскраво продемонструють готовність радянських людей і далі не втомно працювати в ім'я торжества комунізму в нашій країні, на благо зміцнення миру в усьому світі.

Останні приготування до виборів. Члени дільничної виборчої комісії т.т. Кіндяк М. О., Гарнага К. С., Макаровська І. А., Черкун М. П. і Піченко О. П. ще раз переглядають виборчу документацію.

Фото М. Шурика.

Від мрії до дійсності

3. ДЕЯКІ ПИТАННЯ ТЕОРІЇ.

Примітною рисою ХХІ з'їзду є те, що він проходив на високому теоретичному рівні. У рішеннях з'їзду розвинено далі ряд важливих положень марксистсько-ленінської теорії.

Передусім з'їзд констатував, що соціалізм у нашій країні переміг повністю і остаточно. Наша країна тепер вступила в період розгорнутого будівництва комунізму. ХХІ з'їзд і є тією історичною вежею, від якої грядущі покоління будуть рахувати початок комуністичної ери.

Маючи спільну з соціалізмом економічну основу в особі суспільної власності на засоби виробництва, комунізм характеризується набагато вищою економічною і культурною зрілістю. Соціалізм створює всі необхідні умови для поступового переходу до комунізму. І в цьому полягає його історична заслуга. Комунізм виростає на ґрунті високого розвитку соціалізму, як його продовження і удосконалення. Між соціалізмом і комунізмом немає непрохідної стіни. Це дві фази однієї і тієї ж комуністичної суспільно-економічної формації. Саме тому, що соціалізм і комунізм мають спільну економічну основу і є ступенями розвитку однієї формації, перехід від соціалізму до комунізму буде здійснюватися поступово, шляхом переростання першого в другий.

Побудова комунізму — це тривалий процес, необхідною передумовою якого є створення матеріально-технічної бази, забезпечення високої продуктивності суспільної праці. Створенню матеріально-технічної бази комунізму буде присвячено все наступне семиріччя. До кінця семиріччя по більшості економічних показників ми наблизимось до рівня виробництва США, а в наступні п'ять років, а можливо й менше, ми перекриємо той рівень виробництва на душу населення, який буде в Америці. Однак, не слід думати, що досить нам догнати передові капіталістичні країни по виробництву на душу населення і у нас уже буде повний комунізм. Для комунізму тільки цього мало. Потрібно довести усуспільнення колгоспного виробництва до такого рівня, щоб існуюча нині колгоспно-кооперативна власність злилася воедино з загальнонародною комуністичною власністю. А це в свою чергу означатиме подолання істотної відмінності між містом і селом, між розумовою і фізичною працею.

При соціалізмі діє принцип розподілу: «від кожного — по здібностям, кожному — по праці». Комунізм передбачає інший принцип розподілу: «від кожного — по здібностям, кожному — по потребах». Для запровадження цього принципу потрібен не лише високий рівень матеріального виробництва, а й висока свідомість трудящих мас. Ні в якому разі не можна забігати вперед у справі розподілу. Перехід до комуністичного принципу розподілу здійснюватиметься поступово, в міру розвитку виробництва, нагромадження соціалістичним суспільством необхідних предметів споживання, а також в міру зростання свідомості мас, коли всі люди добровільно і незалежно від кількості одержаних матеріальних благ будуть трудитися у відповідності зі своїми здібностями, усвідомлюючи, що їх праця необхідна для суспільства.

У радянському суспільстві вже зараз народжуються рост-

В. ВОЙТКО

ки комуністичних форм розподілу. Так, чимала частина національного доходу країни уже тепер йде на медичне обслуговування, освіту, культурно-освітні заклади і надається усім членам соціалістичного суспільства безплатно. У зв'язку з переходом до комунізму ця частина суспільних фондів буде увесь час зростати, що означає поступовий перехід від соціалістичних до комуністичних форм розподілу.

Ріст продуктивних сил суспільства не може не викликати дальшого удосконалення соціалістичних виробничих відносин, а також зміни політичної організації суспільства.

Ще в 1917 році у праці «Держава і революція» В. І. Ленін писав, що капіталізм, завдяки концентрації виробництва, надзвичайно спростив функції управління. Створивши велике і механізоване виробництво, капіталізм показав, що функції управління не є чимось недосляжним для робітника. Навпаки, вони цілком доступні для звичайного освіченого громадянина, а згодом можуть бути освоєні і всіма членами суспільства.

Ленін ще до перемоги соціалістичної революції в нашій країні передбачав, що робітники і селяни, знищивши паразитичну буржуазну державну машину, з успіхом зможуть пустити в хід увесь технічно устаткований механізм виробництва. Звільнивши працю від експлуатації, соціалізм відкрив необмежені можливості для участі всіх трудящих в управлінні господарством, культурою, залучив мільйонні маси енергійних, здібних людей до участі в керівництві соціалістичною державою. Те, про що мріяв Ілліч, стає тепер дійсністю.

Досить сказати, що понад півтора мільйони трудящих країни успішно виконують свої обов'язки як депутати місцевих Рад депутатів трудящих. На виборах до місцевих Рад у цьому році значно розширено кількість депутатських місць у Радах, почи-

наючи з сільських, районних і включаючи Верховні Ради союзних республік. Цей захід має важливе значення для дальшого розвитку соціалістичної демократії. Адже йдеться про збільшення числа тих трудящих, які в порядку добровільності віддаватимуть частину свого часу і своєї енергії справі комуністичної організації суспільства. У Радах вони проведуть справжню школу революційного управління країною, немало з них вийдуть на широку дорогу політичної творчості і стануть відомими всьому народові як політичні діячі і здібні організатори виробництва і культури країни.

Система диктатури пролетаріату, яка виступає в нашій країні у формі Рад, включає в себе як державні органи, через які соціалістична держава здійснює публічну владу, так і цілий ряд громадських організацій.

Дальший розвиток соціалістичної державності буде проходити в напрямі посилення ролі громадських організацій. Багато функцій, які зараз виконуються державними органами, з успіхом можуть бути передані до компетенції масових громадських організацій. Цей процес відбувається уже й зараз. Так, у 1957 році ліквідовано лекційні бюро при місцевих Радах, а їх функції повністю перейшли до такої добровільної організації, як Товариство для поширення політичних і наукових знань. З того часу лекційна пропаганда в країні набагато поліпшилася. Крім того, цей захід дав велику економію державних грошей. Якщо лекційні бюро повністю перебували на бюджеті відповідних Рад, то Товариство для поширення знань є госпрозрахункова організація, що має чималі доходи, яких не лише вистачає для оплати обслуговуючого апарату Товариства. Із цих доходів чимала частина йде до бюджету держави.

Зараз проводиться реорганізація керівництва спортивною і фізкультурною роботою в країні. Якщо раніше цими питаннями займалися державні комітети по фізкультурі і спорту, то тепер ці функції стають компетенцією добровільних спортив-

них товариств на чолі з союзною радою по цих питаннях. Знову ж таки, передача функцій державних органів до рук добровільних спортивних організацій дасть економію народних коштів, а також сприятиме масовому розгортанню спортивної роботи відповідно до завдань сучасності.

Досвід показує, що питання культурного обслуговування населення, охорони здоров'я, організації спортивної роботи, охорона громадського порядку, покарання за незначні проступки тощо уже тепер можуть і повинні переходити до компетенції громадських організацій, які у своєму розпорядженні мають велику кількість засобів впливу на маси і залучення їх до активної участі у розв'язанні цих питань.

Звичайно, передача ряду функцій, які тепер виконуються державними органами, до відання громадських організацій трудящих не означає послаблення ролі соціалістичної держави у справі будівництва комунізму. Навпаки, передавши ряд своїх функцій добровільним організаціям трудящих, радянська держава матиме можливість більше уваги приділити питанням економіки, яка становить матеріальну основу соціалістичного ладу. Тут повинна в усій своїй повноті проявитися діяльність державних органів, особливо в той час, коли створюється матеріально-технічна основа комуністичного суспільства.

У зовнішньополітичній галузі соціалістична держава виконує надзвичайно важливі завдання по захисту миру між народами, обороні країни від воєнного нападу з боку імперіалістичних агресорів. Поки існує імперіалізм, не виключена можливість воєнного нападу на соціалістичний табір. А тому найважливішою функцією соціалістичної держави є захист завоювань соціалізму, створення всіх необхідних умов для мирної праці радянських людей. Отже, функція захисту Вітчизни може відмерти лише тоді, коли повністю і назавжди буде усунуто небезпеку нападу з боку імперіалістів.

Тоді і держава у власному розумінні слова відіпре. А поки що нам необхідно всемірно зміцнювати нашу армію, флот, органи державної безпеки, які ведуть боротьбу проти агентури імперіалістичних розвідок і оберігають мирну працю радянського народу.

На практичних заняттях з астрономії студенти фізико-математичного факультету вміло використовують нові прилади.

На нашому фото зафіксовано момент ознайомлення групи п'ятикурсників з теодолітом, за допомогою якого можна визначити висоту Сонця по відношенню до горизонту.

На тему про нове в системі народної освіти, згідно Закону «Про зміцнення зв'язку школи з життям і про дальший розвиток системи народної освіти в СРСР», нашою газетою вже було вміщено статтю, яка, в основному, правильно висвітлювала історичне значення цього закону і його спрямованість на ліквідацію певного відриву школи від життя (див. статтю доц. Д. А. Вознюка під назвою «Заходи, накреслені партією», вміщену в номері від 28 січня).

Однак у схемі системи народної освіти, що прикладена до цієї статті, автором були допущені суттєві помилки, які не дають читачам ясного уявлення про те нове, чим насамперед характеризується перебудова системи народної освіти на сучасному етапі.

Кафедра педагогіки, детально обговоривши на своєму засіданні подану схему, одностайно прийшла до висновку, що вона містить у собі істотні недоліки.

По-перше, автор зовсім незалежним до системи народної освіти, як її ланку, відносить «працю на виробництві».

Те, що частина юнаків, яка закінчить 8-річку, піде на виробництво, це вірно, але і з закону про поєднання навчання з продуктивною працею учнів далеко ширша, ніж це показано у схемі. Цей зв'язок повинен просякнутися всю систему народної освіти, починаючи від її найнижчої ланки (дитячий садок) і кінчаючи вищою школою. Про це ясно сказав у своїй доповіді на ХХІ з'їзді КПРС т. М. С. Хрущов. «В центрі виховної роботи, — говорив він, — партія ставить трудове виховання в сім'ї людей, розвиток свідомого, комуністичного ставлення до праці. Ми прагнемо до того, щоб труд, як творець усіх матеріальних і культурних благ, перетворився у найпершу і життєву потребу людей». Отже, ми повинні якнайширше використати велику моральну силу, заховану у праці, не припускаючи такого стану, щоб хоч незначна частина молоді залишилася поза колективом трудящих. Тому намагання продуктивну суспільну працю втиснути в систему освіти як ланку є звуженням ролі праці у перебудові системи народної освіти.

По-друге, дуже невизначним є стан такого типу шкіл, як денні і вечірні професійно-технічні училища (міські — 1—3 роки, сільські — 1—2 роки). За схемою автора ці школи опинилися в «тупику».

Виявляється, що ті юнаки і дівчата, які закінчують 8-річку і підуть на виробництво, а потім удосконалюватимуть свою професію у професійно-технічних школах, залишаться без перспектив на дальше підвищення своєї освіти. Це, безумовно, помилка автора, бо в законі передбачено цілком ясний шлях для молоді, яка закінчить денне або вечірнє професійно-технічне училище.

Нарешті, в схемі неповно з'ясовано місце заочної освіти. Закон же відводить значну роль заочній освіті як у середній, так і у вищій ланках системи народної освіти.

С. ЛІТВИНОВ,
зав. кафедрою педагогіки.

На місці вчителя

З першого ж дня перебування на практиці (27 жовтня) я відвідувала уроки вчителів у VIII класі. Це були уроки з російської літератури, алгебри, фізики, англійської мови, історії, географії, української літератури. Особливо сподобалися мені уроки Софії Миронівни Вовк, колишньої випускниці нашого інституту. На її уроках — зразкова дисципліна, новий матеріал вона пояснює глибоко і цікаво.

Я відвідувала також уроки наших студентів-практикантів. Особливо цікавими були уроки С. Жилко і В. Булах.

З 10 листопада розпочалася активна практика.

Роботу в школі я почала з того, що переписала календарний план роботи з російської літератури на II четверть. Згідно цього плану другу четверть потрібно було починати з теми «А. С. Пушкин». Але в зв'язку з польовими роботами клас відстав і на початку II четверті ми закінчували розгляд комедії Грибоедова «Горе от ума».

За період з 13 листопада по 25 грудня я дала 24 уроки, з них один урок — класний твір, два уроки — аналіз класного і домашнього творів.

Перший урок (аналіз образів Скалозуба і Молчалина) вимагав глибокої підготовки, адже від нього залежала вся моя робота з літератури. З теми «А. С. Грибоедов» мені довелося працювати також над образами Чацького і Софії. Після вивчення творчості Грибоедова учні писали класний твір.

Результати перевірки творів показали, що матеріал в основному учнями засвоєний, але пишуть вони неграмотно. Я провела урок аналізу помилок. Мені здається, що цей урок пройшов не зовсім добре. Я відбрала найбільш характерні з наявних помилок, класифікувала їх і провела колективний аналіз: один учень писав на дошці, інші — в зошитах. Такий метод роботи над помилками проводився вперше. Учні звикли працювати кожний над своїми помилками. Відчувалося, що вони неохоче працюють. В час уроку я не вклалася, всієї помилки проаналізувати не встигла.

Всі інші уроки були присвячені вивченню творчості О. С. Пушкіна.

Біографія Пушкіна вивчалася на трьох уроках, тому що матеріалу багато, а хотілося розповісти учням про те, чого вони не зможуть прочитати в підручниках.

Останній урок був не зовсім вдалий. Розповідаючи про дуель Пушкіна і Дантеса, я більш детально зупинилася на особистих мотивах її і не підкреслила того факту, що царський уряд ненавидів великого поета і чекав випадку, щоб розправитися з ним. На наступному уроці мені довелося розплачуватися за допущену помилку. На моє запитання, хто винен у смерті Пушкіна, один з учнів відповів: «Його жінка».

Вивчення творчості Пушкіна ми почали з патріотичних та політичних мотивів його лірики. На цю тему було відведено дві години. Детально аналізувалися в класі такі вірші Пушкіна, як «К Чаадаєву», «В Сибір», «Анчар», «Арион», ода «Вольность».

Темі дружби в ліриці геніального поета був присвячений розбір вірша «19 октября 1825 года».

Для вивчення пейзажної лірики я взяла два вірші «К морю» і «Осень». Робота над віршами йшла методом бесіди. Більшість учнів зуміли відповісти навіть на такі питання, які здавалися мені важкими для них.

В основу останньої теми лірики («Пушкин о поэте и поэзии») був покладений вірш «Я памятник воздвиг себе нерукотворный». Для аналізу я взяла також вірші «Пророк» і «Эхо», хоч у підручнику про них майже нічого не сказано. Це, на мою думку, великий недолік підручника з літератури для 8 класу.

На наступному уроці мова йшла про історію написання роману «Евгений Онегин».

Роботі над текстом було присвячено декілька наступних уроків. I і II розділи роману читалися в класі, по III—V розділах учням були дані питання для самостійної роботи вдома, а потім, у класі, проводилися відповідні бесіди. Над останніми розділами учні працювали самостійно. Я не проти самостійної роботи учнів, але мені здається, що потрібно всі розділи роману аналізувати в класі, тоді значно легше буде працювати над образами.

Для домашніх творів були дані дві теми: «Онегин — типичний образ молодого человека дворянского общества 20-х гг. XIX ст.», «Я так люблю Татьяну милую мою» (А. С. Пушкин).

Останній урок був присвячений аналізу домашніх творів. Він пройшов більш вдало, ніж аналогічний перший. Слід зазначити, що не всі етапи уроку для мене є однаковими щодо трудності. Особливо важким було опитування. По-перше, в класі необхідно було добитися абсолютної тиші. По-друге, доводилося вести боротьбу з підказуванням.

Г. ВИСОЦЬКА.

З досвіду проведення ПЕДПРАКТИКИ

14 студентів-фізиків IV курсу проходили педпрактику в Гребінківській середній школі.

Крім загальноосвітніх навчальних кабінетів, у школі добре обладнані кабінети виробничого навчання — є столярна і слюсарна майстерні, автотракторний кабінет, шкільна машинно-тракторна станція, де учні старших класів проходять практичні заняття по вивченню трактора, автомобіля, комбайна та різних сільськогосподарських машин. На 1959 рік колгосп виділяє школі 50 га землі під кукурудзу.

Всі студенти після ознайомлення зі школою активно включилися в практичну роботу. Старанно готуючись до уроків з фізики, вони насичували їх політехнічним змістом, добираючи приклади з практики соціалістичного будівництва.

Студентка О. Василенко при вивченні теми «Теплові машини» у VII класі, крім демонстрації діючих моделей парової машини і парової турбіни, використовувала діапозитиви сучасних парових турбін великої потужності, що застосовуються на нових теплоелектроцентралях.

Студенти І. Варава, М. Ступак, В. Коробейнікова при викладанні теми «Сполучені посудини» у VI класі демонстрували діючу модель водогону колгоспної ферми.

Велику увагу студенти приділяли роботі у вечірній школі колгоспної молоді, оскільки тут засвоєння викладеного матеріалу відбувається в основному під час уроку.

Студенти-практиканти проводили і велику виховну роботу з учнями як класні керівники. Організовували вечори відпочинку, проводили екскурсії учнів по історичних місцях Гребінківського району тощо.

Шість тижнів педагогічної практики дали студентам велику користь.

Я. ДЕРКАЧ.

Лист з Америки

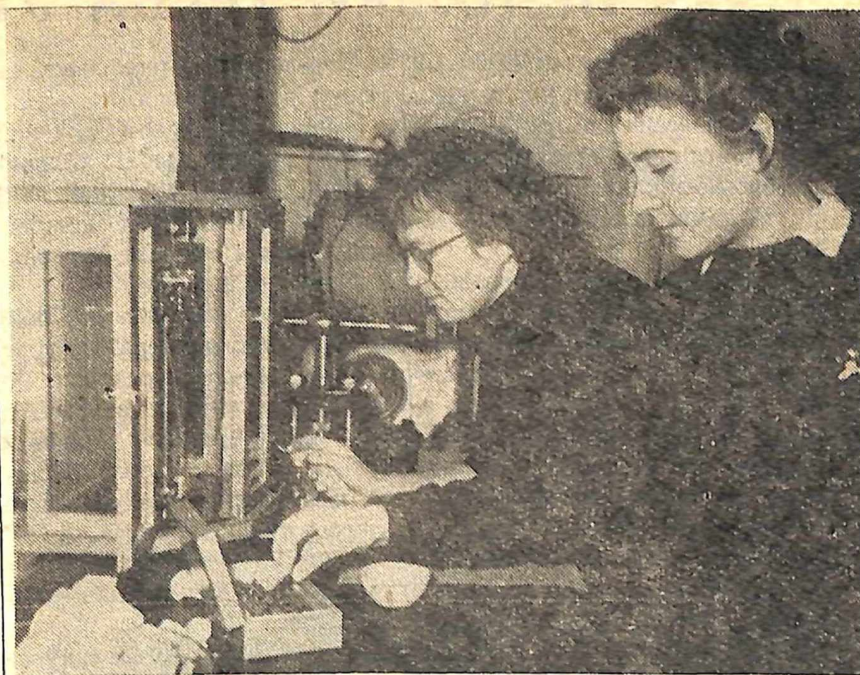
Влітку 1958 року наш інститут відвідала група працівників педагогічних закладів США. Цими днями на ім'я директора інституту одержано листа від директора Педагогічного коледжу при Оклахомському університеті, професора педагогіки Честера С. Уільямса. В листі говориться:

«Відвідавши Вашу країну як учасник семінару Товариства Порівняльної Педагогіки влітку 1958 р., я хочу сердечно подякувати Вам за ту велику увагу, якою Ви нас оточили. Мені здавалося, що і Ви особисто і весь професорсько-викладавський склад зробили все можливе, щоб наше перебування у вас було приємним, щоб допомогти нам зрозуміти радянську систему освіти за короткий строк. Я, наприклад, почував, що обмін досвідом був дуже корисним і що ми зламали лід і проклали шлях до тривалого та плідного професійного співробітництва.

Разом з цим листом я надсилаю Вам номер Бюлетеня, що видається Педагогічною Асоціацією. Він присвячений питанню оцінки знань студентів — майбутніх учителів. Педагогічна Асоціація, членом якої я є, займається зараз питанням поліпшення програм пасивної і активної практики студентів. Сторінки Бюлетеня можуть бути використані для надрукування ваших програм. Можливо, що ваш інститут виявить бажання стати членом нашої Асоціації.

Надсилаю Вам також документ про оцінку знань і вмінь студентів під час активної практики. Я роблю спробу науково дослідити це питання в системі радянської педагогіки. Я буду щасливий відповісти на всі Ваші запитання по наших програмах.

Щиро Ваш
Честер С. Уільямс».

Студенти-фізики V курсу Г. Заєць і В. Когутницька досліджують напівпровідниковий термоопір.

Потрібна допомога

Ми живемо в час нечуваного розвитку техніки, з допомогою якої люди все успішніше наступають на природу.

Сучасна техніка — це техніка атомної енергії, реактивних двигунів, техніка радіо і електроніки, це техніка швидкодіючих лічильних машин і автоматичного управління.

Керуючі пристрої, автомати є одним з джерел виникнення нової наукової галузі — кібернетики. Розвиватися кібернетика почала порівняно недавно, з 1933 р. Але вже зараз вона має значні і загальновідомі успіхи.

За останній час нашими вченими створено цілий ряд автоматів, які знаходять своє широке застосування на виробництві. Ці машини, насамперед, дуже прискорюють і економлять людську працю. Наприклад, машина БЭСМ побудована в інституті обчислювальної математики АН СРСР, виконує в середньому 8 тисяч арифметичних дій за секунду над 10-значними числами.

У математиці з'явився новий відділ — «машинна математика», викликана необхідністю обслуговувати цю нову техніку.

У минулому році, з ініціативи викладача фізико-математичного факультету Я. В. Хромого, виник гурток математичної логіки, який поставив своєю метою глибше вивчити питання кібернетики і машинної математики.

На засіданні гуртка були заслухані доповіді на теми: «Алгоритмічне управління машинами», «Про управління машинами з допомогою інформації». Власними силами гуртківці

змонтували кілька діючих схем.

На цей рік плани гуртка ширші. Члени гуртка вирішили об'єднати свою роботу з літературним гуртком мовно-літературного факультету і докладніше розглянути питання про переклад з англійської мови на російську з допомогою машини-перекладача, яка демонструвалася недавно на виставці АН СРСР. Зараз доповідь на цю тему готує С. Вільчинська.

Корисність такого гуртка доводить неспростовано. Але тим більш прикрі перешкоди, що їх зустрічають у своїй роботі гуртківці. По-перше, дуже мало студентів беруть участь у роботі цього гуртка. Зараз там працюють тільки п'ятикурсники. Через кілька місяців вони закінчать інститут; їх дуже турбує доля гуртка, яким до цього часу не зацікавилися товариші з молодших курсів. А тим часом участь у ньому відкриває студентам широкі можливості для наукової роботи.

Гуртківці майже зовсім не мають інструментів для монтування схем. У кабінетах і бібліотеці майже немає літератури з кібернетики. Треба, щоб дирекція виділила кошти кафедрі математики для організації окремого кабінету, або, принаймні, відділу «машинної математики» в кабінеті математики і обладнала його необхідним приладдям та забезпечила відповідною літературою, яку поки що доводиться діставати з величезними труднощами.

М. ЗЕМЛЯНОЙ,
студент фізико-математичного факультету.

Приємно оглянути результати роботи з тканини своїх колег-другокурсників.

НЕДОЛІКИ ТРЕБА УСУНУТИ

Новообраний комітет ДТСААФ інституту накреслив ряд заходів щодо піднесення оборонно-масової роботи серед студентів, професорсько-викладацького складу та адмінтехперсоналу інституту.

Одним з провідних завдань є розгортання спортивної роботи по оволодінню військово-прикладними знаннями, по підготовці спортсменів-розрядників, а також технічних кадрів. Щоб виконати це завдання, заплановано розгорнути масово-гурткову роботу. В інституті на кожному факультеті будуть працювати стрілецькі гуртки, в які повинні увійти чоловічі та жіночі команди.

Організується гурток по оволодінню парашутним спортом. Активну участь у розгортанні роботи гуртка бере студентка, член бюро ДТСААФ Л. Цмох. Вісім студенток фізико-математичного факультету, які вже оволоділи теорією парашутної справи, готуються до стрибків з літака. Жаль, що в цьому виді спорту не беруть участі юнаки. Немає в гуртку жодного студента мовно-літературного та педагогічного факультетів, а кожен факультет повинен підготувати не менше 10 парашутистів.

Успішно здійснюється підготовка інструкторів по авіамоделізму. Шестеро студентів (О. Слива, В. Савченко, Є. Семечко, Г. Кулик, Г. Грицей і С. Цмох) вже одержали права інструкторів і керують авіамоделними гуртками в школах

м. Києва, а 25 — закінчать навчання до 1 Травня.

Найближчим часом розпочне роботу гурток греблі (відповідальний — А. Марченко), який підготує команди від кожного факультету і проведе змагання на першість інституту.

До кінця навчального року необхідно відновити роботу гуртка по вивченню мотосправи. Робота даного гуртка здійснювалася весь час при допомозі кафедри фізвиховання. Проте зав. кафедрою т. Черкун чомусь категорично відмовляється від надання будь-якої допомоги, направленої на відновлення роботи гуртка.

Комітет ДТСААФ звернувся до дирекції, партійної організації інституту з проханням сприяти відновленню роботи мотогуртка. Сподіваємося, що найближчим часом необхідну допомогу ми одержимо.

14 лютого в інституті відбулися змагання команд викладачів інституту з стрільби.

Змагання показали, що основним недоліком у роботі є те, що партійна і профспілкова організації (зокрема, мовно-літературного факультету) ще не надають належного значення оборонно-спортивній роботі.

Несерйозно відноситься до своїх обов'язків — заступника голови ДТСААФ по роботі оборонних гуртків т. Сердюк, який ще ні разу не був присутнім навіть на тренувальних заняттях і не вжив заходів по усуненню недоліків у підготовці і організації змагань.

Несумлінно виконують свої обов'язки такі члени комітету, як С. Перфілова, Л. Липко (педфак), А. Марченко, К. Труба (фізико-математичний факультет), а також члени комітету з мовно-літературного факультету.

Слід зазначити, що ще не на всіх факультетах розгорнуто оборонно-пропагандистську роботу серед студентів. На фізико-математичному і мовно-літературному факультетах недостатньо проводиться робота по прийому студентів в члени ДТСААФ, нічого не зроблено також щодо ліквідації заборгованості у сплаті членських внесків.

Все це гальмує організаційну роботу і не дає можливості виявити остаточної кількості членів ДТСААФ як на факультетах, так і загалом в інституті.

Партійні, комсомольські організації цих факультетів не вжили заходів, направлених на виконання рішення партбюро інституту про стан оборонно-спортивної роботи.

З метою налагодження оборонно-спортивної роботи в інституті необхідно, щоб профорганізація (голова профкому — т. Ніколенко), комітет комсомолу інституту (секретар — т. Семко) та партійні організації факультетів негайно обговорили на своїх зборах стан оборонно-спортивної роботи і вжили дійових заходів по усуненню наявних недоліків на цій важливій ділянці роботи.

М. РЯБУХІН.

Студент повинен бути прикладом

Кожному відомо, якого актуального значення в наш час набуло питання про моральне обличчя радянської людини, її естетичні смаки, її ставлення до особистого і загального. Зараз, коли радянський народ, натхнений величною програмою, приступив до розгортання будівництва комунізму, коли виник масово-героїчний рух — створення комуністичних бригад, саме тепер це питання повинно стати питанням сьогодення.

В основній масі студенти — це активні, чесні юнаки і дівчата; вони добре вчаться, сумлінно виконують громадські доручення, скромні, точні і акуратні скрізь: на вулиці і вдома, в гуртожитку і в кіно, в цирку і на стадіоні, в музеї і на катку.

Проте недавно відбулася подія, яка не може не хвилювати кожного комсомольця, кожного студента. На ім'я директора інституту прийшла листівка відділу регулювання вуличного руху м. Києва такого змісту: «18 грудня 1958 року студент V курсу фізико-математичного факультету Анатолій Олександрович Золотарський їхав на буфері тролейбуса, за що був попереджений відділом регулювання вуличного руху управління міліції м. Києва».

Сором, ганьба для всього студентського колективу нашого інституту! Треба було привести Золотарського до малюка-першокласника, щоб той розповів йому про правила користування міським електротранспортом. Зустрічаються випадки пору-

шення громадського порядку на вулицях, у скверах, у трамваях і інших громадських місцях! Це, як правило, поодинокі випадки, але їх необхідно викоренити зовсім.

У зв'язку з цим Виконавчий комітет Київської міської Ради депутатів трудящих прийняв обов'язкове рішення № 2 від 27 січня 1959 року «Про відповідальність за порушення громадського порядку в місті Києві».

Цим рішенням встановлюється адміністративна відповідальність за порушення громадського порядку, спокою на вулицях і в інших громадських місцях, за вживання алкогольних напоїв у місцях торгівлі, а також у парках, скверах.

Поява в нетверезому стані на вулицях, у театрах, клубах, кінотеатрах, тролейбусах, автобусах, трамваях та інших громадських місцях веде за собою неминуче покарання.

Відвідувачам видовищних закладів забороняється зчиняти гомін, який заважає глядачам, забруднювати приміщення, курити в місцях, для цього не відведених.

Особи, винні в порушенні цього обов'язкового рішення підлягають в адміністративному порядку штрафів у розмірі 100 крб., або вправно-трудовим роботам строком до 1 місяця.

Будемо сподіватися, що цей пункт рішення не ввійде в дію, тому що студенти, як і всі громадяни м. Києва, не допустять порушень громадського порядку.

В. ВАШКУЛАТ,
студент мовно-літературного факультету.

ЗМАГАЮТЬСЯ ВИКЛАДАЧІ

У цьому році вперше в інституті було організовано факультетські команди викладачів по стрільбі з пістолета. З 1-го по 14 лютого відбувалися систематичні тренування. Найбільш організовано проводилася робота серед викладачів педагогічного факультету. Сумлінне тренування дало відповідні результати.

Команда фізико-математичного факультету була на заняттях один-два рази, а команда мовно-літературного факультету жодного разу не вийшла на тренування в повному складі.

Змагання відбулися 14 лютого.

Команда педфаку в складі М. Д. Ярмаченка, Н. Ф. Засенко, К. М. Турчинської, О. Д. Мішиної, М. Ф. Солом'яного вибила із 500 можливих очок 354 і зайняла I місце в інституті. Команда фізико-математичного факультету в складі М. І. Земляного, І. І. Маркуша, Г. М. Тичини, Б. Г. Дземідовича вибила 349 очок і зайняла II місце. Останнє місце зайняла команда мовно-літературного факультету, яка, до речі, на змагання з'явилася в кількості... одного викладача (Ф. С. Гріма).

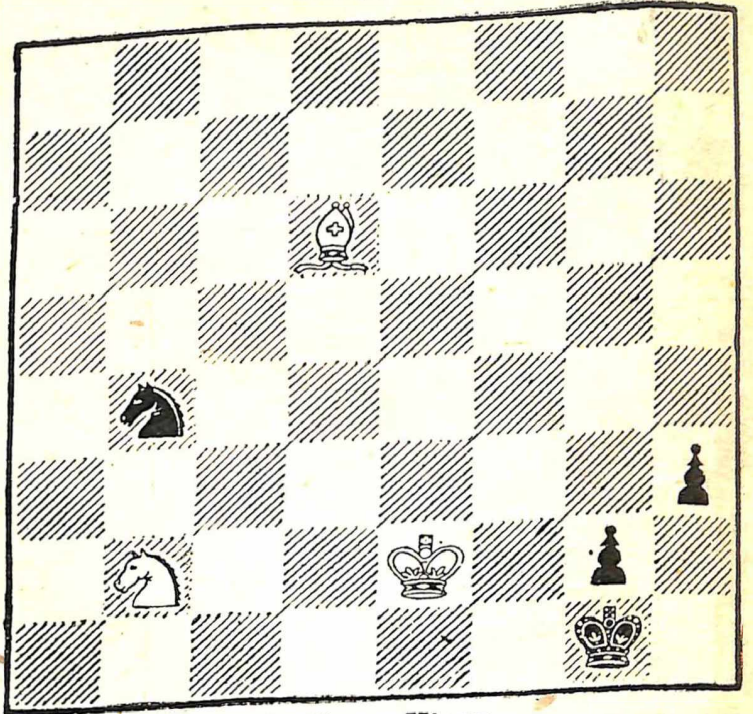
За кращі результати у змаганні комітет ДТСААФ нагородив команду педфаку грамотою і дипломом I ступеня, а команду фізико-математичного факультету — дипломом II ступеня.

Кращі стрільці Б. Дземідович, І. Маркуш та М. Солом'яний нагороджені дипломами.

О. МІШИНА.

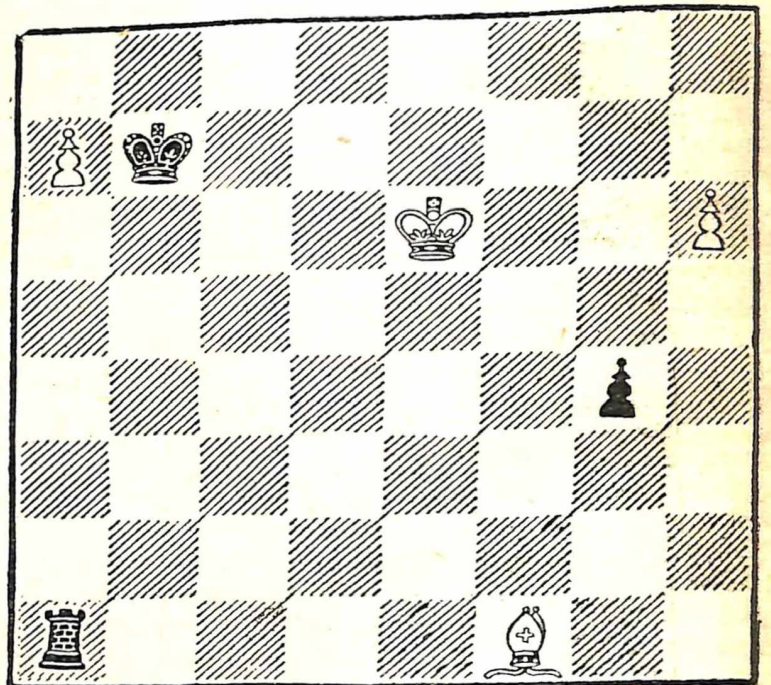

ЕТЮД № 1.

Хід білих. Нічия.

ЕТЮД № 2.

Білі починають і виграють.

Це справа громадськості

ЦК КПРС і Рада Міністрів СРСР зобов'язали широко розгорнути масово-політичну і культурно-виховну роботу серед населення, залучаючи до цього самих трудящих, з тим, щоб на підприємствах, в колгоспах, радгоспах, установах і учбових закладах була створена обстановка нетерпимості і громадського презирства по відношенню до п'яниць і їх захисників.

На виконання цієї постанови Міністерство освіти УРСР видало розпорядження, в якому відзначає, що внаслідок недостатньої виховної роботи випадки пияцтва мають місце також серед деякої частини учителів, викладачів педагогічних інститутів і училищ, студентської та учнівської молоді.

Органи народної освіти та керівники учбових закладів і підвідомчих установ не проводять систематичної роботи, спрямованої на запобігання випадків пияцтва, не виносять на прилюдний осуд винуватців пияцтва та порушень громадського порядку, а окремі з них навіть дозволяють влаштовувати в стінах шкіл, гуртожитків, учбових закладів різні вечори, зустрічі тощо, які закінчуються випивками.

Нетерпимим слід вважати випадки ліберального, безпринципного відношення деяких керів-

ників до підлеглих працівників, які пиячать, аморально себе поведуть, проте не дістають будь-яких покарань.

У школах, педагогічних учбових закладах, гуртожитках, інтернатах при школах ще недостатньо проводиться культмасова робота, не завжди продумана й цілеспрямована організація дозвілля учителів, викладачів, студентів і учнівської молоді, не створюється громадська думка нетерпимого ставлення до п'яниць і порушників порядку.

Міністерство освіти УРСР пропонує всім відділам народної освіти, учбовим закладам розробити і здійснити конкретні заходи щодо рішучого поліпшення виховної і культурно-масової роботи, пропаганди здорового побуту; притягати до суворої відповідальності осіб, які допускають випадки пияцтва і тим самим компрометують звання працівника народної освіти, звання радянського студента, учня.

Працівники народної освіти зобов'язані широко включитися до проведення масово-роз'яснювальної роботи серед широких верств населення про шкоду, якої завдає алкоголь здоров'ю людини, сім'ї, виробництву, справі комуністичного будівництва.

Редактор В. ВОЙТКО.